

“21 Nisan günü Gediz Linyit Kömür Madeni’nde meydana gelen patlamada 18 kişi yaşamını yitirdi. Ölen işçilerin hiçbirinde gaz maskesi, gaz ölçüm cihazı yani metan dedektörü yoktu. Havalandırma sisteminde nefeslik yoktu. Ve ölümlerin hepsi karbon monoksit zehirlenmesinden meydana geldi.”

Dr. Ceyhan AKKAYA

TTB-İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Kol Sekreteri

21 Nisan 2005 günü Türkiye yine bir maden kazası yaşadı. Yine bir grizu patlaması ve yerin yüzlerce metre altındaki karanlıkla birlikte gelen 18 ölüm... Yiten, yok olup giden 18 can...

Peki nerede, nasıl, neden ve niçin meydana geldi bu facia! Yetmedi mi Zonguldak, yetmedi mi Yeni Çeltek ya da Ermenek? Doymadı mı Azrail’in aç gözü, yoksa tüm olan bitenler onun açlığından değil de, başka sebeplerden mi kaynaklanmaktadır, birlikte düşünelim ve birlikte değerlendirelim!..

Kazanın meydana geldiği “Gediz Linyit Kömür Madeni”, Kütahya İl’inin Gediz İlçesi’ne bağlı Gökçeler beldesi hudutları içerisinde, özel bir şirkete ait sahada bulunmakta idi. Kaza oluşumunda en önemli faktörlerden birisi olan havalandırma işlemi, baca ağzından itibaren 600 metrelik “vantüp”ü (bir tür muşamba boru) besleyen salyangoz pervane ile yapılmakta olup, kirliliği hava ve ocak gazlarının dışarı atılması için “nefeslik” tabir edilen hava çıkış tüneli bulunmamakta idi. Havalandırmayı sağlamak için ocak içerisine üflenen hava, galerinin sonundan geri dönüş yaparak, ocak gazları ile birlikte pis hava olarak işçilerin üzerinden geri dönüş yapmakta idi. Bu uygulama ise madenlerde “İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği” yönünden ilk ve en önemli kuralı, havalandırmanın, açık açık ihlalden başka bir şey değildir.. Ocakta her

GEDİZ FACIASI ÜZERİNE...

vardiyada 20 kişi olmak üzere üç vardiya 60 işçi çalışmakta idi. Ölen işçilerin hiç birisinde gaz maskesinin ve Gaz Ölçüm Cihazı’nın, yani Metan Dedektörü’nün bulunmaması, havalandırma sisteminde nefeslik bulunmadığı ve ölümlerin karbon monoksit zehirlenmesinden meydana geldiği dikkate alındığında, nasıl izah edilebilir?

İşverenin cinayet gibi açık ve net ihmalinin yanı sıra, çalışma hayatının ve işçi sağlığı - iş güvenliğine yönelik devlet denetim sisteminin işleyişinin de derinlemesine sorgulanması gereği açıkça ortadadır. Bu konunun analizi ve değerlendirilmesi

ne yönelik olarak daha pek çok konu başlığına değinilebilir, ancak her şeyi bir cümle ile anlatmak gerekirse, bu maden faciasının, en basit ve kolay olanları da dahil olmak üzere, pek çok işçi sağlığı ve iş güvenliği önleminin alınmamış olmasından kaynaklandığını söylemek bir itham olmadığı gibi, bir kehanet de değildir. Özelleştirme ve taşeronlaşmanın karşısında olan bizler, söylemlerimizde haksız olmadığımızın bu şekilde ortaya çıkmasını elbet teki arzu etmedik.

İşçi sağlığı, çalışan sağlığı kavramlarını yıllardır savunan, mücadele eden İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Kolu olarak tüm kazaların ve üzüntülerin madencilerden, ülkemiz insanından, tüm insanlardan uzak olması dileğiyle herkese başsağlığı diliyoruz.

Yılmaz KUTLUER